

**SZKOLNY
PROGRAM
WYCHOWAWCZY**

**ZESPOŁU SZKÓŁ
EKONOMICZNYCH
IM. JANA PAWŁA II
W STASZOWIE**

„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko miał – aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”

Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980 r.)

Słowa wypowiedziane przez Jana Pawła II są drogowskazem i głównym kierunkiem oddziaływań w naszej szkole.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY ZESPOŁU SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. JANA PAWŁA II W STASZOWIE

Opracowany przez nauczycieli przy udziale przedstawicieli rodziców i uczniów w oparciu o:

1. Rozporządzenie Ministerstwa edukacji Narodowej i Sportu z 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz 456 z póź. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2006r., Nr 97, poz. 674 z póź. zm.)
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. Z 2006 r., Nr 97, poz. 674 z póź. zm.)
4. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z póź. zm.)
5. Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 roku, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. Z 1991 r., Nr 120, poz. 526)

Cele główne szkolnego programu wychowawczego:

1. Kształtowanie umiejętności budowania własnego systemu wartości.
2. Przygotowanie do życia we współczesnym świecie.
3. Kształtowanie wzorów zachowań i zasad współżycia między ludźmi.
4. Kształtowanie poczucia oparcia w rodzinie i wartościach wyniesionych z domu.
5. Kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej.
6. Kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej.
7. Kształtowanie postaw tożsamości narodowej.
8. Kształtowanie postaw tolerancji wobec innych wyznań i narodowości.
9. Korzystanie z dorobku kulturowego i duchowego poprzednich pokoleń.
10. Pokazywanie ojczyzny jako systemu wartości.
11. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz umiejętności komunikacyjnych.
12. Wdrożenie do zachowań prozdrowotnych.
13. Kształtowanie postaw wychowawczych w kontekście praw człowieka.

Cele operacyjne dla poszczególnych obszarów działań:

1. Rozwój intelektualny ucznia.
2. Rozwój emocjonalny i duchowy ucznia.
3. Rozwój społeczny ucznia.
4. Rozwój zdrowotny ucznia.

Nauczyciele wychowawcy będą:

1. Prowadzić działania wspomagające wszechstronny rozwój ucznia.
2. Kształtować atmosferę dobrej pracy zespołu klasowego.
3. Współdziałać ze wszystkimi nauczycielami i koordynować ich działania wychowawcze.
4. Prowadzić ścisłą współpracę z rodzicami i wspierać ich w procesie wychowania.

Struktura programu.

Zadania Dyrektora:

- Nadzorowanie realizacji programu naprawczego
- Przeprowadzanie indywidualnych rozmów z uczniami skierowanymi przez wychowawcę, nie wykazującymi poprawy frekwencji
- Organizowanie w razie potrzeby spotkań zespołu nauczycielskiego z pedagogiem
- Stosowanie kar statutowych wobec uczniów łamiących zadania programu
- Przeprowadzanie w razie potrzeby indywidualnych rozmów z rodzicami
- Na forum szkoły wyróżnia dyplomem klasę posiadającą najwyższą frekwencję roczną (nie mniejszą niż 90%)

Zadania wychowawcy:

- Monitorowanie sytuacji na lekcjach codziennie – w razie pojedynczych nieobecności telefon do rodziców.
- Wychowawca zobowiązany jest poinformować uczniów jak i ich rodziców o Programie Poprawy Frekwencji, przedstawić jego zasady i zadania.
- Informowanie uczniów i rodziców o sposobie, zasadach, formach i terminach usprawiedliwiania nieobecności przewidzianych w WSO
- Wychowawca konsekwentnie przestrzega zasad i terminów usprawiedliwiania.
- Wychowawca nagradza pochwałą uczniów o bardzo dobrej frekwencji na forum klasy i na zebraniu z rodzicami.
- Wychowawca poznaje przyczyny nieobecności ucznia, a następnie współdziała z pedagogiem w zakresie pomocy uczniom.
- Wychowawca ma obowiązek na każdej godzinie wychowawczej przeprowadzić krótką ocenę bieżącej frekwencji i wyników w nauce.
- Monitoruje frekwencję poszczególnych uczniów, co miesiąc przedstawiając wyniki dyrekcji.
- Wychowawca jest zobowiązany do obliczania frekwencji do siódmego dnia każdego kolejnego miesiąca. Zestawienia frekwencji będą wywieszane na szkolnej gazetce.
- Wychowawca wzywa rodzica do szkoły, w sytuacji gdy pojawią się pierwsze wagiary i odnotowuje fakt spotkania z rodzicami w dzienniku.
- Wychowawca kieruje ucznia wagarującego na spotkanie z pedagogiem szkolnym i dyrektorem szkoły.
- Wychowawca sumiennie i konsekwentnie przestrzega zasad wystawiania oceny zachowania ze szczególnym uwzględnieniem liczby nieusprawiedliwionych godzin lekcyjnych na konkretną ocenę w czasie trwania programu naprawczego.
- Wychowawca interesuje się dłuższą nieobecnością wychowanka, np. telefon

do rodziców co dzieje się z uczniem. Kontakt telefoniczny z rodzicem po 1 tygodniu nieobecności ucznia w szkole.

- Wychowawca natychmiast informuje rodziców o pojedynczych uciezkach w środku dnia.

Zadania nauczycieli:

- Prowadzenie lekcji metodami aktywizującymi.
- Komunikowanie się ze sobą i współdziałanie we wszystkich sprawach dotyczących uczniów.
- Radzenie sobie z uczniami mającymi trudności w szkole.
- Systematyczne kontrolowanie obecności uczniów na zajęciach poprzez sprawdzanie listy obecności.
- Konsekwentne przestrzeganie zasad klasyfikacji. Nie klasyfikowanie tych uczniów, u których nie ma podstaw do wystawienia oceny.
- Sprawdzanie przygotowania ucznia po mających miejsce wagarach.
- Nauczyciel w uzasadnionych przypadkach wyznacza termin nadrobienia zaległości.
- Nauczyciele mogą wprowadzić własny system wyróżniania uczniów z najlepszą frekwencją. Przykład, fakt nieprzygotowania do zajęć może taki uczeń zgłosić jeden raz więcej aniżeli pozostali uczniowie z danej klasy.
- Nauczyciele rzetelnie wymieniają informacje o nieobecnościach usprawiedliwionych, np. wizycie lekarskiej na jednej lekcji w środku dnia.
- Monitorowanie korytarzy podczas lekcji.

Zadania rodziców:

- Rodzic ma obowiązek systematycznie współpracować ze szkołą-dyrektorem i stawiać się na każde wezwanie (podpisywanie zobowiązań).
- Rodzice ściśle przestrzegają zasad i terminów usprawiedliwiania nieobecności przedstawionych przez wychowawcę.
- Informują na bieżąco wychowawcę o przyczynach nieobecności.
- Współdziałają z wychowawcą, pedagogiem oraz nauczycielami, szczególnie wtedy gdy uczeń wagaruje.

Zadania uczniów:

- Jeśli zdarzy się potrzeba zwolnienia z zajęć (np. z powodów losowych) uczeń zobowiązany jest do zwolnienia się u wychowawcy, jeśli tego nie ma to u dyrekcji szkoły.
- Uczniowie dostrzegają związek między absencją, a wynikami w nauce
- Uczą się odpowiedzialności za siebie, za nieobecność na lekcjach
- Pomimo nieobecności w szkole uczeń ma obowiązek zaliczenia – w formie wyznaczonej przez nauczyciela - zaległości wynikających z absencji.
- Punktualnie i systematycznie uczęszczają na lekcje.

- Uczniowie nie wykazujący postępów w poprawie obecności na lekcjach zgłaszają się na rozmowę do pedagoga i dyrektora szkoły na polecenie nauczyciela.

Zadania pedagoga:

- Przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami o dużej liczbie wagarów.
- Udział w spotkaniach z rodzicami klas o najniższej frekwencji.
- Udział w pracach zespołu nauczycieli w danej klasie w razie potrzeby.
- Analiza miesięczna sprawozdań frekwencji wychowawców.
- Przeprowadzanie pogadanek na lekcjach wychowawczych.
- Wspieranie wychowawców i nauczycieli w działaniach zmierzających do popraw frekwencji.
- Monitorowanie sytuacji w szkole na korytarzach podczas trwania lekcji.
- Ewaluacja programu wychowawczego i profilaktycznego.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	Nazwa zrealizowanego zadania	Realizacja data/podpis
Rozwój zdrowotny				
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • poznaje podstawowe zasady troski o swoje ciało • rozumie potrzebę aktywnego spędzania czasu wolnego na powietrzu • rozwija tężyznę fizyczną i doskonali swoje umiejętności • uczestniczy w wybranych przez siebie formach aktywności sportowej 	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie sprawności fizycznej uczniów na zajęciach WF • zajęcia pozalekcyjne • imprezy sportowe szkolne i pozaszkolne • rajdy, wycieczki 		
Wdrażanie do przestrzegania przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza nią.	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje podstawowe przepisy bezpieczeństwa w szkole i poza nią • nabywa umiejętności prawidłowego reagowania w sytuacjach zagrożenia • troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie dyskusji, Rozmów z ekspertami • spacer, wycieczki piesze, rowerowe, autokarowe • zajęcia praktyczne 		
Przeciwdziałanie przemocy i nępotom wśród uczniów	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • nabywa umiejętności rozpoznawania zagrożeń płynących ze stosowania używek • rozwija poczucie odpowiedzialności za swoje postępowanie, zdrowie i życie 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z policją, psychologiem, organizacja warsztatów • godziny z wychowawcą 		
Kształtowanie postaw proekologicznych.	<u>Uczeń:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zna i przestrzega zasady ochrony środowiska naturalnego • nabywa przekonanie o konieczności harmonijnego współistnienia człowieka i środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie akcji na rzecz środowiska naturalnego 		

Rozwój intelektualny

Odkrywanie swoich uzdolnień możliwości i własnej indywidualności.

Uczeń:

- rozwija swoje umiejętności i zainteresowania
- odkrywa własne uzdolnienia i możliwości
- uświadamia sobie własną indywidualność i odmienność
- samodoskonali się w wybranych przez siebie kierunkach
- poznaje otaczający go świat
- wykonuje pierwsze doświadczenia

- na wszystkich zajęciach edukacyjnych
- w kołach zainteresowań
- w pracy własnej ucznia (np. wolontariat)
- przygotowywanie uczniów do wszelkiego rodzaju olimpiad i konkursów szkolnych i międzyszkolnych
- organizowanie apeli, uroczystości szkolnych i religijnych
- oglądanie filmów, sztuk teatralnych, wystaw
- udział w koncertach muzycznych, festiwalach
- organizacja wycieczek
- prowadzenie zajęć pozalekcyjnych edukacyjnych (np. zajęcia przygotowujące do matury, do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe)
- dbałość o estetyczny wygląd pracowni i przygotowywanie dekoracji tematycznie związanych z kalendarzem
- organizacja spotkań informacyjnych z przedstawicielami wyższych uczelni
- prowadzenie edukacji czytelniczej

Rozwój emocjonalny i duchowy

<p>Poznanie własnej sfery uczuciowej.</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija sprawność i samodzielność życiową • potrafi słuchać innych • rozumie pojęcia: uczucia pozytywne, negatywne, emocje • nabywa umiejętność samooceny • zna i ocenia reakcje własne i innych • jest świadomy własnego sposobu reagowania w różnych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • diagnoza możliwości i potrzeb ucznia (np. ankiety, wywiady, obserwacje) • nawiązywanie kontaktów interpersonalnych na godzinach wychowawczych • nauka rozwiązywania sytuacji problemowych, kształtowanie postaw asertywnych w ramach różnorodnych zajęć 		
<p>Ukierunkowanie uczuć, emocji.</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność komunikacji • okazuje własne uczucia i emocje • uczy się opanowywania własnych emocji (umie radzić sobie ze stresem) • tworzy właściwe relacje z otoczeniem • dostrzega i rozumie związki z innymi ludźmi, zna granice własnych możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, • spotkania z pedagogiem szkolnym, psychologami ze Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innymi specjalistami (zajęcia na temat pokonywania stresu, asertywności, twórczego myślenia itp.) 		
<p>Kształtowanie poczucia wartości i godności, budowanie systemu i hierarchii wartości</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poznaje sylwetkę patrona szkoły • rozumie pojęcia wartość i godność • bierze odpowiedzialność za swoje wybory, własną naukę i rozwój • posługuje się własnym systemem wartości • świadomie dokonuje wyborów 	<ul style="list-style-type: none"> • w trakcie wszystkich zajęć • w czasie godzin wychowawczych • w rozmowach nauczyciela z uczniem • podczas uroczystości poświęconych Janowi Pawłowi II • omawianie regulaminu zachowywania się ucznia w szkole 		

		<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie dyskusji w związku z rozwiązywaniem problemów społecznych • organizowanie obserwacji zjawisk społecznych w najbliższym otoczeniu 		
<p>Poznanie dorobku kultury, tradycji, obyczajów narodowych i regionalnych, kształtowanie postaw patriotycznych</p>	<p><u>Uczeń :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poznaje tradycje rodzinne, religijne, szkolne • poznaje symbole narodowe i swojego miasta • poznaje tradycje narodowe oraz najważniejsze święta państwowe • poznaje wybrane miejsca kultury regionu • poznaje historię państwa polskiego (zna bohaterów narodowych, najważniejsze miasta i zabytki Polski) • poszerza wiadomości o historii i tradycjach swojego regionu • aktywnie uczestniczy w uroczystościach rodzinnych, szkolnych i środowiskowych • wykorzystuje treści programowe poszczególnych przedmiotów do prezentowania tradycji narodowych • poszerza wiadomości o historii i tradycjach swojego regionu i państwa • rozwija szacunek do tradycji rodzinnych, regionalnych i narodowych • zna najważniejsze wydarzenia z historii regionu i państwa • świadomie uczestniczy we wszystkich uroczystościach • rozumie potrzebę kultywowania i przekazywania tradycji rodzinnych, regionalnych i narodowych • jest wrażliwy na piękno, przygotowuje się do świadomego odbioru sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • w trakcie zajęć (zgodnie z programem nauczania) • wycieczki ukierunkowane na poznanie historii regionu i państwa • kultywowanie tradycji, obyczajów bliższego i dalszego środowiska • udział w uroczystościach szkolnych, narodowych i religijnych • przygotowywanie uroczystości szkolnych, narodowych i religijnych • organizowanie w klasach świąt: szkolne spotkanie opłatkowe, andrzejki, mikołajki, Dzień Rodziny itp. • pogadanki i obchody świąt religijnych • udział w konkursach, wystawach, przedstawieniach 		

Rozwój społeczny

<p>Kształtowanie postaw prospołecznych, rozwój samorządności.</p>	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija poczucie przynależności do klasy i szkoły • integruje się z zespołem klasowym • nabywa umiejętność współpracy koleżeńskiej • zna i stosuje zasady współżycia w szkole • dokonuje oceny własnych zachowań, podejmuje próby wyciągnięcia wniosków • uświadamia konieczność dokonywania samokontroli • rozumie pojęcia: koleżeństwo, tolerancja, przyjaźń, współpraca, pomoc • rozróżnia dobre i złe postawy • zachowuje się tolerancyjnie, dostrzega potrzeby innych • rozróżnia zachowania uległe, agresywne i asertywne • jest odpowiedzialny za powierzone zadania • potrafi komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi 	<ul style="list-style-type: none"> • integrowanie zespołu klasowego • wdrażanie uczniów do samodzielności poprzez demokratyczny wybór samorządu uczniowskiego i samorządów klasowych • stosowanie aktywizujących metod i form pracy (burza mózgów, drzewko decyzyjne, itp.) • ustalenie wewnątrzklasowych zasad postępowania • zapoznanie z dokumentami dotyczącymi obowiązków i praw ucznia • udział w ogólnoszkolnych akcjach integrujących społeczność uczniowską. • inicjowanie działań na rzecz szkoły, klasy, środowiska lokalnego • udział w realizacji programów unijnych 		
<p>Współpraca z rodzicami</p>	<p><u>Rodzic:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poznaje dokumentację szkolną • wspiera działania dydaktyczne i wychowawcze szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • wybór Rady Oddziałowej i Rady Rodziców • organizacja spotkań z rodzicami • angażowanie rodziców w życie szkoły 		

Wnioski

Ewaluacja szkolnego programu wychowawczego jest jednym z ważnych zadań szkoły. Szkoła ze swej natury jest powołana ku temu. Aby uczyć i wychowywać. Nie da się rozdzielić nauczania od wychowania.

Umiejętnie, wnikliwie i rzetelnie przeprowadzona ewaluacja, za pomocą podanych w niniejszych wnioskach narzędzi ewaluacyjnych pozwoli na dobrą analizę dotychczasowej pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły, wskaże właściwe kierunki działań, nowe drogi i możliwości szkoły.

Ewaluacja programu wychowawczego szkoły powinna być przeprowadzona co roku lub co dwa lata w zależności od potrzeb wychowawczych.

Etap 1: Przygotowanie ewaluacji

1. Określenie celów ewaluacji
2. Ustalenie, kto i kiedy dokona ewaluacji działalności wychowawczej szkoły.
3. Sformułowanie standardów i wskaźników jakości działalności wychowawczej szkoły.
4. Dokonanie wyboru obszarów programu wychowawczego do badania.
5. Ustalenie pytań kluczowych, technik i narzędzi zbierania informacji oraz wskaźników sukcesu.

Etap 2: Realizacja ewaluacji

1. Zbieranie danych.
2. Opracowanie danych.
3. Przygotowanie i przedstawienie raportu wszystkim podmiotom szkoły.

Etap 3: Podsumowanie ewaluacji

1. Podjęcie decyzji o zmianach w Szkolnym Programie wychowawczym prowadzących do rozwoju placówki.
2. Skorygowanie dokumentu.

Ewaluację działalności wychowawczej szkoły przeprowadzić należy przy wykorzystaniu następujących technik i narzędzi zbierania informacji.

Analiza dokumentów

- „Program Wychowawczy Szkoły”
- plany pracy dydaktycznej i wychowawczo-opiekuńczej szkoły, plany pracy wychowawczej poszczególnych klas oraz plany pracy: szkolnego pedagoga, pielęgniarki, biblioteki, Zespołu Wychowawczego, Rady Samorządu Uczniowskiego.
- plany wynikowe (rozkłady materiału) nauczycieli różnych przedmiotów,
- arkusze samooceny pracy wychowawczej,
- arkusze hospitacji pracy wychowawczej,
- sprawozdania z pracy wychowawczej prowadzonej w szkole
- sprawozdania z pracy wychowawczej prowadzonej w szkole w poszczególnych klasach
- sprawozdania z pracy pedagoga szkolnego, pielęgniarki, biblioteki, Zespołu Wychowawczego, Samorządu Uczniowskiego
- zapisy w dziennikach lekcyjnych

Dyskusje grupowe:

- nauczycieli (w ramach oceny realizacji poszczególnych zadań wynikających z Programu)
- uczniów
- rodziców (w ramach Rady Rodziców i spotkań z rodzicami)

Wywiad:

- rozmowy z nauczycielami
- rozmowy z uczniami
- rozmowy z rodzicami uczniów

Ankiety:

- dla uczniów
- dla rodziców
- dla wychowawców klas
- dla nauczycieli
- dla dyrektora szkoły
- zadanie to musi być zrealizowane przez wszystkich nauczycieli, objąć nie tylko rodziców i uczniów, ale również władze i środowisko lokalne.
- po dokonaniu analizy dokumentów oraz przeprowadzeniu dyskusji należy dokonać ewaluacji niniejszego Programu Wychowawczego Szkoły.